En Son Dakika

3 KURUŞ

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
hakkı tarık us
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

20
MART 1942
CUMA

Numara: 913 Sene: 3
Tel: 23872 - Posta Kutusu: 214

Millî Şefimiz Istanbulu Şereflendirdi

İnönü'yü aralarında gören Istanbullular büyük bir sevinç içindedir

İzmirde tetkiklerde bulunan Millî Şefimiz İsmet İnönü refakatlerinde Bayan İnönü olduğu halde bugün öğleden sonra İstanbulu şereflendirmişlerdir.

Cümhurreisimiz İstanbul vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarla Örfî İdare komutanı general Sabit Noyan Parti Genel Sekreteri, Üniversite Rektörü, Vilâyet ve Parti erkânı tarafından karşılanmıştır. İnönü Dolmabahçe sarayına çıkarken coşkun tezahüratla karşılanmıştır. İstanbullular Millî Şeflerini aralarında görmekten mütevellit büyük bir sevinç içindedir.

Bu akşam

Hindistan Zarını Atıyor!

Yazan: *SADRI ERTEM*

KRİPSİN Hindistana yapacağı seyahat muhtelif memleketlerde yerine göre akisler husule getirdi. Türlü türlü tefsirler yapıldı. Mihver memleketleri bunu demokrasinin bünyesinin bir zaafı ve politika oyunu addetti. Meselâ Kripsin Hindistana gönderilmesini Çörçilin Kripsi kıskanmasından ileri gelme bir hâdise olarak tefsir edenlerin yanında bunun Krips - Eden arasındaki anlaşmazlığın halli için ortaya çıkarılmış bir hal tarzı diyenlere de tesadüf edildi. Bu izahlara göre Krips adetâ sürgüne gönderiliyordu.

Kripsin Hindistan seyahati İngilterede zıdları telif etmesini bilen zekî bir adamın yeni hizmeti diye tavsif edildi. Kripsin seyahati bizzat Hindistanda ihtiyatla fakat memnuniyetle karşılanmıştır. Kripsin seyahatinden evel İngilterenin cihana karşı bir beyanname neşrederek hem kendisini hem de İngiltereyle anlaşmaya taraftar olan liderleri kötü vaziyette bırakmamış olması takdire lâyık görülmektedir.

Hint istiklâl cemiyeti namına Bangokta konuşanlar esasen Hindistan hakkındaki düşüncelerini daha evvelden tesbit etmişler ve sarih bir surette Japonlarla işbirliği yapmışlardır.

Hindistan ekonomik bünyesi itibariyle Japonyadan ziyade İngiltere ile anlaşmaya müsait bulunmaktadır. Bilhassa Hindistanın zengin zümreleri İngiltere ile olan münasebetlerini birdenbire kesip onun yerine Japonyayı ikame edecek bir durumda değildirler. Bilhassa henüz faaliyete geçen ve pek dinamik bir hüviyet arzeden Japon emperyalizmi Hintliler için tercih edilecek bir menfaat göstermemektedir. Bilâkis Hindistana tatbik edilecek nizam bütün Hint menbalarının Japonya hesabına istismarını icap etmektedir. Hindin fakir zümreleri içinse İngilterenin tatbik etmek istiyeceği nizam içtimai adalet esaslarını tatbik bakımından Japonyadan daha başka karakterleri haiz bulunacaktır. Krips bilhassa daha çok halkçı bir zihniyetin mümessili olarak Hindistana gitmektedir. Bu vaziyet ve şuur Kripsin Hindistan seferi hakkında daha müsait şartların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bugünkü Hindistanın yegâne organize siyasi halk kuvveti kongresidir. Kongre daha demokratik esasları tercih edecek bir durumdadır.

Hindistan meselesi İngiltere tarafından kurcalanınca ona vakıâ Japon başvekili Tojo derhal cevap verdi. Ve Hindistanın İngiltereyle alâkasını kesmek suretiyle müstakil olmasını teklif etti. Fakat kuvvetsiz istiklâl nasıl temin edilebilir?

Hindistan istiklâlinin nazari bir halden çıkarak fiilî bir şekil alması için onun kuvvete sahip bulunması iktıza eder. Bu kuvvet Japon kuvveti olduğu takdirde onun mânâsı istiklâl olmaz. Fakat Hindistan çok geniş bir kıtadır. Bu geniş kıtanın derhal ve süratle işgal altına girmesi beklenemez. Hindistanın müsait yerlerinde başlanacak teşkilât Hint kuvvetlerini yetiştirmek imkânını bahşeder. Hindistanın istiklâli bu şekilde bir nüveye sahip bulunacak olursa herhangi bir istilâya karşı koymak için ilk tedbirlerini almış bulunacaktır.

Bu hal İngilterenin de, Amerikanın da, Çinin de menfaatlerine uygundur. Esasen Hindistanın istiklâli hakkında İngilterede doğan ümidin arkasında yatan menfaat de bundan başka bir şey değildir.

Hindistanın ekonomik ve sosyal bünyesi de böyle bir istiklâle, yani İngiltereyle kanlı bıçaklı olmamayı emreder. Hint istiklâlinin bu zaviyeden göründüğünün en güzel delili de Hindistan şeflerinin Kripsin gelişini memnuniyetle ve ihtiyatla karşılamaları ve dâvâları hakkında sarih konuşmamalarıdır. Onlar da İngiltere gibi emrivakiler ihdasından çekiniyor ve ipi koparmak istemiyorlar.

Bu hal Hindistan İngiltereyi mi, Japonyayı mı tercih edecek diye bahsi müşterek tutanlara ilk işareti vermektedir. Zar bazı dahili karışıklıklara rağmen Hindistanda atılmış denebilir!

Romen - Macar münasebetleri *Dündenberi yepyeni bir safhaya girdi*

Transilvanyadaki Romen köylülere fena muamele ediliyormuş!

Bükreş, 20 (A.A.) — Ofi:

Başvekil muavini ve hariciye nazırı Mihai Antoneskonun dün sabah söylediği nutuktan sonra, Romen siyasi mahfillerinin dikkat nazarı, Romen hükûmetinin, Viyana hakem kararından beri Transilvanya ile alâkalı istekleri bahsındaki sükûtuna en salâhiyetli devlet adamının söylediği bu sözlerle son vermiş olması keyfiyeti üzerinde toplamaktadır.

Gerçekten Transilvanya meselesi üzerindeki ihtiyatkâr sükût, Macaristanın da katıştığı Rus harbindenberi daha fazlalaşmış bulunuyordu. Bunun üzerine, muharebe meydanındaki silâh arkadaşlığının, bu meselenin hallini sulhun imzası zamanına kadar talik edeceği hissi doğmuştu. Bu bahiste çok sıkı talimat almış olan Romen basını, Transilvanya meselesine en küçük imada bile bulunmuyordu. Antonesko hükûmeti, ister Maniu ve taraftarlarından ister herhangi diğer bir siyasi gruptan gelsin, efkârı heyecana düşürmek hedefini güden bütün teşebbüsleri enerjik surette önlemişti. Halbuki bugün, başvekil muavininin sözleri sarih surette anlatıyor ki Macaristana ilhak edilen eyaletlerdeki Romen ahalisinin vaziyeti gittikçe daha ziyade fenalaşmıştır. Mihai Antanesko, hürriyete ve köylülerin mallarına

Devamı 2 nci sayfada

Japon denizinde Bir Sovyet mayni patladı

Sovyetler Birliğiyle Japonya arasında müzakereler oluyor

Tokyo, 20 (A.A.) — Japon hükûmeti sözcüsünün bildirdiğine göre, mayn infilâkı yüzünden Japon denizinde vukua gelen hâdise hakkında Sovyetler Birliğiyle müzakereler hâlâ devam etmektedir. Fakat, şimdiye kadar bir neticeye varılamamıştır.

Japon, sözcüsü, başka hâdiseler çıktığı hakkında bir şeybilmediğini ilâve etmiştir. Bununla beraber, şu veya bu balıkçı kayığının bir mayna kurban gitmiş olması mümkündür.

Hindistanda Bütün partiler büyük faaliyet gösteriyor

Krips parti mümessilleriyle ayrı ayrı görüşecek

Bomboy, 20 (A.A.) — Britanya hükûmetinin tekliflerini hamil olarak gelecek olan Krips'in muvasalatma intizaren bütün partiler efkârı umumiyenin bütün şubeleri büyük bir faaliyet sarfetmektedirler. Haber verildiğine göre, hemen bütün partilerin şefleri 26 martta veya ondan sonraki günlerde Krips ile buluşmağa davet edilmişledir. Meclis encümenleri o tarihten itibaren toplanmak tasavvurundadırlar. Kongre partisine gönderilen bir davetiyede İngiliz mümessiliyle görüşmek üzere 4 veya 6 mümessilin izamı istenilmiştir. Krips'in evvelâ Kral naibi ile ve teşrii meclis âzalariyle görüşeceği tahmin edilmektedir. Krips, aynı zamanda Prensler meclisi mümessilleriyle ve meclise dahil bulunmıyan prenslerle de görüşecektir. Umumiyetle tahmin edildiğine göre, Krisp, istişarelerini 15 gün içinde bitirecektir.

Amerikan ağır bombardıman tayyareleri

Timor adasındaki Japon hava meydanını bombaladılar

Vaşington, 20 (A.A.) — Harbiye nazırlığının bildirdiğine göre, Amerikan ağır bomba tayyareleri, Timor adasının Hollanda kısmında Japonların işgalinde bulunan Köpang tayyare meydanına bir hücum yapmışlardır. Tayyarelerin hareket yollarına tam isabetler kaydedilmiş, meydan tesisleri hasara uğratılmıştır.

Tokyo, 20 (A.A.) — Timor adasında 1207 esir, 2 top, 12 tank, 90 otomobil, 30 uçak ve tanksavar, 45 makineli tüfek almmıştır.

Üç sene sonra *Amerikada harp sanayiinde* 23 milyon insan çalışacak

Şimdi 10 milyon kişi çalışıyor

Vaşington 20 (A.A.) — Harp istihsali konseyi başkanı M. Nelson istihsal işlerine memur âyan tâli komitesine verdiği izahat arasında halen Akdeniz ve Pasifik bölgelerinde fazla sayıda Amerikan tayyaresinin savaş halinde bulunduğunu söylemiştir.

Nelson, harp malzemesi istihsali programının gelecek iki veya üç sene zarfında 23 milyon kimseyi istihdam etmeği icab ettirmesi pek muhtemel bulunduğunu söylemiştir. Şimdi 10 milyon kişi çalıştırılmaktadır. Fakat bu sayının fazlası bilhassa yetiştirilmiş erkeklerle kadınlardan mürekkeb olacaktır. M. Nelson, istihsalin arttırılması için yeni bir kanun kabulüne lüzum olmadığını ve işçilerle patronların vaidlerini yerlerine getireceklerini ispat fırsatı bulmalarını arzu ettiğini söylemiştir.

Parti Genelsekreteri F. Tuzer'in beyanatı

Şehzadebaşında 1000 yataklı modern bir talebe yurdu yapacağız

Millî Şefimiz binanın yapılacağı yerin tayin ve tesbiti ile yakından ilgilenerek bu işe yüksek alâkalarını göstermiştir

Bir müddettenberi şehrimizde talebe yurtları meselesiyle meşgul bulunan Halk Partisi Genel Sekreteri Fikri Tuzer, yaptığı tetkikleri bugün bitirmiştir. Fikri Tuzer, kendisiyle görüsen bir muharririmize talebe yurtları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"Bilindiği veçhile, Cümhuriyet Halk Partisinin çalışkan ve yoksul talebeyi, bütün masraflarını ödeyerek, himaye etmek, ve tediye kabiliyeti olan talebeyi ise ucuz bir ücretle barındırıp beslemek maksadiyle kurduğu (165) mevcutlu Kız, ve (350) mevcutlu Erkek talebeye mahsus İstanbulda iki yurdu vardır. Bunları teftiş etmek üzere 15 gün evvel buraya gelmiş, ve bu arada, talebe yurdu işini bir kül halinde mütelâa edebilmek için, İstanbulda mevcut olan diğer bütün yurtları da gözden geçirmiştim.

Bu gözden geçirme ile, İstanbulda mevcut olan bütün talebe yurtlarını, aşağıda ayrı ayrı gösterilen beş gurup üzerinde mütalâa etmek mümkün olduğu neticesine vardım:

1 — Cümhuriyet Halk Partisinin talebe yurtları,

2 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin Tıb talebe yurdu,

3 — Maarif Cemiyetinin Kadırga talebe yurdu,

4 — Vilâyetler tarafından himaye gören talebe yurtları,

Devamı 2 nci sayfada

Alman tebliği *Sovyetler* Kerçte büyük kuvvetlerle taarruza geçti

Çetin savaşlardan sonra bu taarruz püskürtüldü

28 tank tahrip edildi

Yazıcı 2 nci sayfada

Sovyetler Birliği Irak - Iran hududuna büyük kuvvetler yığıyor

Iranda ingiliz - Rus nüfuz mıntakaları tahdit edildi

Tokyo, 20 (A.A.) — Dömei:

Asahi gazetesinin Tahrandan öğrendiğine göre, orta şark yeniden alâkayı üzerine çekmektedir. Söylendiğine göre, İngiltere ve Sovyetler Birliği, İranda karışıklıklı nüfuz bölgeleri kuran yeni bir hudut anlaşması yapmışlardır. Bu anlaşmanın akdi haberi, Sovyetler Birliğinin Irak, İran hududuna büyük kuvvetler yığdığı ve bu kuvvetlerin Musul petrol bölgesi istikametinde ilerlemeğe başladığı haberlerini takip etmiştir.

Açığa vurulduğuna göre, yeni hudut hattı, Hemedan, Sultanabad ve Isfahandan geçmektedir. Bu hat, İran hakkındaki 1907 İngiliz - Rus anlaşması hattının hemen hemen aynı olacaktır.

Rusyadaki ingiliz askeri heyeti reisi *General Mak Farlan* 4 Sovyet tayyarecisine nişan verdi

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyetler Birliğindeki İngiliz askeri heyeti şefi general Mak Farlan, 4 Sovyet tayyarecisine, "Hitlerizme karşı müşterek mücadele" deki başarılarına mükâfat olarak yüksek nişanlar vermiştir.

Sovyet hava kuvvetleri komutanlarından general Kuznetsof, general Maç Farlan'in bu münasebetle söylediği sözlere şu cevabı vermiştir:

Tayyarecilerimize diyorum ki Alman pilotlarına darbeler indirmekte devam edeceğiz ve Barentz denizinin buzlu suları ve Arktik bölgelerinin dağları, bütün düşmanlarımız için mezar olacaktır.

Asya milletlerine Japonca öğretilecek

Tokyo, 20 (A.A.) — Doğu Asya milletlerine Japon dilini öğretmek üzere 600 ideogram seçülmiştir. Bu 600 ideogram, Japon dilinin yüzde 40 ını ve her gün ve her yerde kullanılır kelimeleri ihtiva etmektedir. Bu 600 ideogram ile kolayca görüşmek mümkündür.

Günün Manası

Neden iyi Hazırlanamadılar?

Yazan: *BIR MUHARRIR*

BAKIYORUM, sabahlı akşamlı hemen bütün gazetelerimiz, demokrasilerin bu harbe vaktinde hazırlanamamış olduklarını, her yerde gafil avlandıklarını işaret ediyor ve sebebini ya kumanda sisteminde veya kadro eksikliğinde buluyorlar.

Eğer demokrasiler, Polonyada, Norveçte, Hollandada, Dünkerkte, Belgradda, Selânikte, Giritte, Pearl Harbourda, Hong - Kongta, Singapurda ve Felemenk Hindi adalarında hep gafil avlanmışlarsa — ki gazeteleri de, generalleri de bunu itiraf ediyor — şüphesiz ki sebep, hazırlık noksanıdır.

Fakat bu noksanın sebebi nedir?

Bugün harbin 31 nci aymdayız. Demokrasiler iki buçuk yıldanberi hazırlıklarını bitiremediler mi? Harp başlamadan önce, en küçük devletlere kadar bütün dünya harıl harıl silâhlanırken, demokrasiler kollarını mı kavuşturmuşlardı? Günün birinde bir dünya harbi olabileceğine inanmıyorlar mıydı?

Hayır! Bu harp başlamadan önce demokrasiler kollarını kavuşturmuş değillerdi; ergeç bir dünya harbi çıkacağını pek iyi biliyor, hattâ dört bir tarafa garantiler veriyorlardı. Ve ellerinden geldiği kadar da harbe hazırlandılar. Riom mahkemesinin safhalarından da anlıyoruz ki uyumamışlardı; fakat ellerinden gelen hazırlığın miktarı ve keyfiyeti çok azdı. Böyle bir harbi karşılıyacak miktarda ve keyfiyette değildi.

Niçin? İşte asıl sebep buradadır: demokrasi makinesi, bir mücadele makinesi değil, müzakere makinesidir de onun için.

Nerede müzakere çoksa orada kırtasiye çok; nerede kırtasiye çoksa orada salâhiyet, orada mesuliyet az ve neticesinde de iş az olur. Bize kalırsa bundan fert olarak, makam olarak, insan olarak hiç kimse mes'ul değildir. Savaş düzenine bir türlü intıbak edemiyen bir sistem içinde görülen ve demokrasi efkârı umumiyesini sinirlendiren gecikmelerin hepsi bir mekanizma kusuru ifade eder.

Netekim şimdi İngilterede gerek işçi partisinin beyannamesi ve gerek bazı gazetelerin tenkitleriyle bu mekanizmanın ıslahı lüzumunun anlaşılmasına doğru geniş adımlar atılıyor. Vereceği neticeyi şimdiden kestirmeğe imkân yoktur.

Fikri Tuzer'in beyanatı

Baştarafı 1 nci sayfada

5 — Eşhasa ait ve ticaret kasdı ile açılan yurtlar,

Bunlardan Cümhuriyet Halk Partisine ait olan yurtlar (515), Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine bağlı olan yurtlar (1000), Maarif Cemiyetine ait Kadırga talebe yurdu (190), vilâyetler tarafından himaye gören yurtlar (243), eşhasa ait ve ticaret kasdı ile açılan yurtlar ise (190) yataklı olup bütün bumüessesesalerde barınan talebe sayısı (2138) ze varmaktadır.

Bunlardan başka (100) kadar talebenin de bazı aileler nezdinde pansiyoner olarak barındıkları tahmin edilebilir ki bu hesaba göre bugün İstanbulda aile ocağından uzak kalmış talebe sayısı (2250) ye varıyor demektir.

Yukarıda beş gurup olarak gösterilen yurtlardan Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine bağlı ve (1000) mevcutlu yurtların Parti yurtları gibi matluba uygun bir şekilde idaare edilmekte olduklrı bilinmekte ise de (635) talebeyi barındıran diğer yurtların derece derece eksiklikleri ve vakıt geçirmeksizin islâh edilmesi gereken tarafları bulunduğu anlaşılmış ve binnetice bazı aileler nezdlerinde barındıkları tahmin edilen (100) talebe de bu hesaba katılırsa bugün için İstanbulda en aşağı daha (735) talebenin mukadderatı ile ilgilenmenin zarûri olduğu görülmüştür.

İşte mahiyetini hülâsa ettiğim vaziyet hakkındaki intibaalrımı Ankaraya dönüşümde yüce Milli Şefimizle Sayın Başvekilimize arzettim. Ötedenberi gençlerimizin örnek olacak bir şekilde yetişmelerini ve uzun tahsil yıllarında huzur ve refah içinde çalışmalarını arzu buyuran Milli Şefimizle onun izinde yürüyen Cümhuriyet hükûmeti, bu maruzatım üzerine, evvelce umumi bir şekilde düşünülmüş ve fakat harp vaziyetinin tazyıkı sebebiyle geri bırakılmış olan tasavvurların fiil sonunca göttürülmesi için derhal harekete geçmek lüzumunu takdir buyurarak (1000) kişilik modern bir yurt binasının inşasına karar vermişlerdir. İstanbula bu son gelişim bu mevzu hakkında telâkki ettiğim emirleri tahakkuk ettirecek son tedkikatı yapmak esasına müstenittir.

Sevgili Milli Şefimiz bu sefer İstanbula vaki olan teşrifleri vesilesiyle binanın yapılacağı yerin tayin ve tespitiyle de ilgilenerek bu işle olan yüksek alâkalarını devam ettirmek lütfunda bulunmuşlardır.

Parti Genel Sekreterliği, telâkki ettiği ithamlar ve direktifler dairesinde yurdun plânlarını en kısa bir zamanda hazırlayıp hemen inşaata başlamak üzeredir.

Yurt, şehzadebaşı - Direkler arasında yanan Ferah Tiyatrosunun arkasına düşen ve evvelce konservatuar yapılmak üzere hazırlanmış olan büyük arsaya yapılacaktır. Üniversiteye yakınlığıyla beraber Milli tarihimizin şanlı sayfalarında heyecan kaynağı olan ve elemle gruru içiçe sunduğu için yeni yetişen Türk nesillerinin en kutlu öğüdü olacak olan 16 mart şehitler âbidesi de mutlu bir tesadüf eseri olarak bu arsanın önüne isabet etmektedir.

Gerek maddi cihetten gerek manevi cepheden büyük kıymetleri haiz bu arsanın yurda tahsis edilmesi hususunda İstanbul vali ve belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar ile kıymetli mesai arkadaşlarının gösterdikleri gayreti şükranla anmak benim için bir borçtur.

Bu arsaya yapılacak ve (700.000) küsur liralık bir masrafla vücuda gelecek oluyordun, bugünün zor aşrtlarına rağmen, bütün konforu ve tefrişatı ile beraber (943) senesi ders mevsimine kadar ikmal edilmesi, ve kapılarını sevgili gençliğimize açabilmesi için hiç bir gayret esirgenmiyecektir.

Talebe yurtları işini kesin bir surette halledebilmek için bir taraftan böylece (1000) yataklı modern bir yurt binasının sür'atle inşasına başlanırken, diğer taraftan yukarıda derece derece eksikleri ve vakıt geçirmeksizin islâh edilmesi gereken tarafarı bulunduğunu bildirdiğim yurtların bu noksanlarının ikmali, ve islâh edilmesi gereken taraflarının islâhı için de ayrıca teşebüslerde bulunulduğunu ilâveten zikretmek isterim. Bu teşebbüslerden alınacak netice, şüphe yok ki, palyatif olmaktan ileri gidemiyecek ise de yeni binanın inşaatı tamamlanıp kapılarını sevgili gençliğimize açtığı zaman meselenin kökünden halledilmiş olacağı tabiidir.

Alman tebliği

Berlin, 20 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kerç yarımadasında düşman mühim kuvvetlerle yeniden taarruza geçmiştir. Bütün bu taarruzlar çetin savaşlardan sonra püskürtülmüştür. 28 düşman tankı yokedilmiştir. Sivastopol cenubunda 18 mart günü büyük bir petrol gemisi bir hava torpilile imha olunmuştur.

Donetz kesiminde Sovyetler Alman - Romen mevzilerine karşı muvaffakıyetsiz taarruzlrını tekrarlamışlardır. Alman - Macar teşkilâtlerinin mevzii taarruzları muvaffakıyetle neticelenmiştir. Harkof doğusundaki kesimde boş yere taarruz eden düşman ağır zayiatla püskürtülmüştür.

Doğu cephesinin diğer kısımlarında bütün düşman taarruzları neticesiz kalmıştır. Tarafımızdan yapılan hareketlerin hepsi muvaffakıyetle başarılmıştır.

Hava silâhlarımız Kerç yarımaadsında Sovyet kuvvetlerinin çıkış mevzilerine ve düşman tanklarına karşı şiddetle darbeler vurulmuştur.

Hava kuvvetleri, doğu cephesinin merkezinde düşman demiryolu münakalâtına ve hava alanlarına taarruz ederek birçok muvaffakıyetler elde etmiştir. Düşman dün, 42 si hava savaşlarında düşürülmek suretiyle 62 tayyare kaybetmiştir.

Tayyarelerimizden 5 i üslerine dönmemişlerdir.

Şubat başındanberi düşmanın sayıca üstün kuvvetleriyle yaptığı bir çok taarruzlrı Sovyetlere kanlı zayiat verdirerek püskürten 46 ncı Romen piyade alayı 11 gün zarfında 162 Rus tankını yoketmiştir.

Malta adasında hava alanları ve hava karşıkoyma bataryaları bombalanmıştır.

Alman av tayyarelerinden mürekkep bir filo, Akdeniz kesiminde üç İngiliz tayyaresi düşürmek suretiyle harbin başındanberi bininci zaferini kazanmağa muvaffak olmuştur.

İNGİLİZ ORTA ŞARK TEBLİĞİ

Kahire, 20 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Tmimi ile Mekili arasında büyük miktarda makineli taşıt hareketleri görülmüş ve düşman topçusu Gazala batısında devriyelerimizi top ateşine tutmuştur. Devriye kollarımız keşif baskınlarına devam etmişlerdir.

İleri çevreler, avcılarımızın yaptığı keşif taarruzlariyle örtülmüş ve düşman, kuvvetlerimize karşı pek az hava faaliyeti sarfetmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

Bugünkü perşenbe günü önemli hiçbir değişiklik olmamıştır. 18 Martta 16 duşman tayyaresi düşürülmüştür. Biz 7 tayyare kaybettik. 19 Martta Moskova civarında 5 tayyare tahrib edilmiştir.

Londra, 20 (A.A.) — B.B.C. Rus cephesinde en şiddetli çarpışmalar Harkofa yakın cenup cephesinde Smolenskte ve Karelide olmuştur.

Bir Sovyet ek tebliğine göre cenupta düşmanın şiddetli mukavemetine rağmen üç askerî nokta ele geçirilmiştir.

Leningrad cephesinde iki günde 2500 Alman askeri öldürülmüştür. Ruslar, Karelide, donmuş bir nehir üzerinden topçularının himayesinde taarruza geçmişlerdir.

Londra, 20 (A.A.) — Ordu techizat umum müdürü tümgeneral Veks, Büyük Britanya tarafından Sovyetler Birliğine vaadedilen tank, tank topu, savar topu ve radyo cihazı gibi malzemenin hepsinin muayyen tarihlerde gönderildiğini söylemiştir.

General Rusyaya tahsis edilen tankların çok düşük hararet derecelerinde çalışabilmek üzere hususi surette cihazlandırılmış olduğunu ve bunların işletilmesi için icabeden her türlü malûmatı vermek üzere Rusyaya mütahassıs İngiliz subay ve erleri gönderildiğini ilâve etmiştir.

Macar - Romen münasebetleri

Baştarafı 1 nci sayfada

karşı hücumlar yapılmış olduğunu ima etmiş ve Macar basınının Romen ordusuna karşı tahkirlerde bulunduğunu da kaydetmiştir.

Şimdi, vaziyet aydınlanmış bulunuyor. Romen hükûmetinin durumu çok sarihtir: Romen hükûmeti, Viyana hakem kararında ve Romen - Macar basın mütarekesinde en ufak bir ihlâli artık kabul etmiyecek ve müsamaha ile karşılamıyacaktır. Mihai Antonesko, "Mareşal, şeref ve hakkın sözle müdafaa edilemiyeceğini herkesten daha iyi biliyor,, demiştir. Vakıa, başvekil muavininin sözlerine, kendisinin vermek istediği mânadan geniş bir mâna vermek doğru olmaz. Fakat, şu iddia edilebilir ki Romen - Macar münasebetleri, dündenberi, yeni bir safhaya girmiş bulunmaktadır.

EN SON DAKİKA

Küçük İlânlar Kuponu

(Bu kupona eklenerek gönderilecek iş arama ve iş verme ilânları En Son Dakikada parasız neşredilecektir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mhfuz kalmak üzere sarih adresleri. ni bildirmeleri lâzım.)

Evlenme teklifleri:

* Yaş 33, boy 168, koyu kumral, 90 lira maaşlı devlet memuru, içkisi olmıyan, yalnız küçük bir çocuğu bulunan bir bay, yuvasına merbut, namuslu bir aile kızı ile evlenmek istemektedir. (İnanç 21) remzine müracaat - 214

İş arıyanlar

* Herhangi bir terzi yanında işçilik ve ustabaşılık yapacak kabiliyette birinci sınıf bir Türk terzisi iş aramaktadır. (H.N.T.) remzine mektupla müracaat.

* 17 yaşında orta tahsilini bitirmiş, biraz daktilo bilen genç bir kız, müesseselerde, bürolarda münasip bir iş aramaktadır. (Ayla) remzine müracaat.

* Orta mektep 8 inci sınıfa kadar okumuş eski harfleri ve biraz daktilo bilen bir bayan işiyle ve tahsiliyle münasip resmi veya hususi bir müessesede açlışmak istemektedir. İstiyenlerin (Baş Can) remzine müracaatları.

* 17 yaşında orta tahsilli bir genç yazıhalerde, bürolarda ve buna benzer müesseselerde her işi yapmak istemektedir. (Mutabık) remzine müracaat.

* Fransız lisesi mezunu bir genç kız iş aramaktadır. Ayrıca mekteplileri imtihana hazırlamak için hususi ders te verebilir. Şişli İskete sokak No. 13 te bayan Günseliye müracaat.

* Eşi mal sahibinin yemek, çamaşır, ütü ve ev hizmetinile bakacak, kocası apartman kapıcılığı yapacak cocuksuz bir aileye ihtiyaç vardır. Sirkeci gar şefi Bay Zekiye müracaat.

* 17 yşında orta okul son sınıfta muhasebeden anlayan bir genç, hususi bir müessesede mektepler kapanıncaya kadar, öğleden sonra, tatilde bütün gün çalışmak istemektedir. (Ünaldı) remzine müracaat.

* 24 yşında bir bayan bir yaşından üç yaşına kadar bir çocuğa bakmak üzere bir aile yanına veyahut kimsesiz bir bayanın ev işlerini görmek üzere çalışmak istemektedir. Tophane bostan içi kıvrıntılı sokak No. 9 da N. C. ye müracaat.

Aldırınız:

Aşağıda remizleri yazılı olan okuyucularımızın namlarına gelen mektupları idarehanemizden (pazarları hariç) hergün sabahtan öğleye, kadar ve saat 17 den sonra aldırmaları.

(Semiramis) (Deniz18) (C.R) (Sezer) (Ciddi) (Ferhunde) (Y.Ş.) (M.K.A) (C.R.) (Eclar) (H.T. 8) (Anlaşalım) N,U,N,) (El) (Ayla) (C.M.) (A,L,) (M,Z,E,) (A,Z,X) (H,R,K,) (26 Sezen) (M,Z,N,) (20 Perihan) (Emekli) (S.S.) (25 E.) (C.M.) (Ad) (İ, İşkan) (B,İ, Kaya) (Holivut)

Mahkeme Salonlarında

Kadın Kurnazlığı

Acı viyaklamasiyle karakolu altüst eden yumurcağı kucağına alıp hemencecik susturunca is meydana cıkmıs

Beyazıd merkezinin kapısından yıldırım hıziyle girmiş ve muamele odasının ortasındaki masaya kucağındaki bir bohçayı bırakarak:

— Bunu Süleymaniye camisinin musalla taşı altında buldum. Ağlamaktan tıkanacaktı. diye bağırmıştır.

— Nedir bu hanım?

— Çocuk, çocuk.

— Ne çocuğu?

— Ne çocuğu olacak bayağı çocuk işte... Kimbilir hangi taş yürekli ana, içi bile sızlamadan musallâ taşı altına bırakmış yavrucuğu..

Ben oradan geçerken, ağlamasını duydum. Ama nasıl ağlayordu. Ne yürek dayanırdı, ne bir şey... Hemen koştum. Aldım. Kimse çıkmadı. Ben de tuttum, getirdim size. Ne haliniz varsa görünüz.

— Pekâlâ çok iyi yapmışsınız. Demek terkedilmiş bir çocuk bu.

— Öyle olacak. Ama hiç görmeyin, ne şeker şey bilseniz. Bakın, bakın nasıl da yüzümüze gülüyor.. Amanın... Amanın... e... e..

— İaaa... iaaa...

— Aman hanım, bırak şimdi şunu, hayda... Gördün mü şimdi yaptığın işi... Sustur bakalım, susturabilirsen...

Karakoldaki çocuk ağlaması üzerine herkes odalarından dışarı uğramıştır. Çocuk bir türlü susmamakta ve acı acı ağlamaktadır.

Bunun üzerine Elmas kadın:

— Aaaa korkmayın ayol. Çocuk bana alışıktır. Şimdi kucağıma alayım, hemencecik susuverir. diyerek bohçayı kucağına almış ve bir iki defa salladıktan sonra hakikaten dediği gibi çocuğun ağlamasını kesmiştir.

— Hanım doğru söyle, bu çocuk senin galiba. Bak kucağına alır almaz susuverdi. Yabancı olsan...

— Aaa üstüme iyilik sağlık. Daha neler.. Ayol ben bu yaşta, iki aylık çocuk anası olabilir miyim?

— Eh orası öyle ama, kimbilir. Dünya hali bu... Bu vaziyet bizim midemizi bulandırdı. İşin içinde bir bit yeniği var.

— Bak hele bak. Tevekkeli dememişler, iyilik yapta, fenalık bul. Bit yeniği varmış.., Hıh... Siz benimle uğraşacağınıza çocuğu hemen darülâcezeye yatırsanız ve annasını arasanız daha iyi yaparsınız..

— Orası da bizim bileceğimiz iş.

Bu polis memuru Elmasın hareketlerinden şüphelenmiş ve kadın her ne kadar gitmek istediyse de bırakmamıştır.

Hakikaten kısa bir tahkikattan sonra da işin hiç de bir "çocuk terki" mahiyetinde olmadığı meydana çıkmıştır.

Çocuk Elmasın komşusu Meliha adında bir kadınındır. Melihanın bu 2 aylık çocuğundan başka 3 yaşında bir yavrusu daha vardır. Meliha çocuklarından her zaman şikâyet etmekte ve:

— Allah şunların canını alsa da kurtulsam! diye şikâyet etmektedir. yeni doğurduğu 2 aylık çocuğun da pek fazla sızlanması üzerine Elmas kendisine bir akıl öğretmiş:

— Ayol, niye bu kadar çok düşünüyorsun? Milletin darülâcezesi var, darüşşafakası var. Ver sen bana şunu. Ha.., Bak bir hafta sonra darülâcezede görmezsen yüzüme tükür! demiş ve çocuğu alarak karakola koşmuş, güya cami avlusunda bulmuş gibi darülâcezeye yatırılmasına çalışmıştır.

Bunun üzerine çocuk anası Melihaya teslim edilmiş ve Elmas kadın da "resmi makamatı iğfal ve çocuk terki diye hâdise uydurmak,, suçundan asliye altıncı ceza mahkemesine verilmiştir.

* * *

Elmas, mahkemede bile hâlâ iyi bir iş yaptığını ve hayır dua kazanacağını sanıyor, Ne diye kendisini mahkemeye verdiklerine şaşıyordu:

— Fena mı yapmışım sanki. Çocuğu anası baakmıyordu. Her gün dayak atıyor, çimdikliyordu.

— Böyle çocuk büyütülmez!

Diye kendisini sıkıştırdım.

— Aa, sana da ne oluyor, gebersin, gitsin, büyümesini kim istiyor, ki deyince kızdım ve bunu yapmağa karar verdim.

Fena mı yaptım, sanki. Ne olurdu, yavrucuğu darülâcezeye verselerdi, sonra büyütüp darüşşafakada okuturlardı. Kimbilir ne büyük bir adam olurdu. Rahmetli kocam her zaman anlatırdı. Adını unuttum ama, çok büyük bir adam imiş.. O da darüşşafakada okumuş...

— Buraları doğru ama, hanım senin yaptığın iş hakikaten fena.. Hiç insan resmi bir makamı böyle aldatmağa kalkar mı? Koskoca bir teşkilât senin bir yalanınla mı uğraşacak?

— Vallahi geri yanını bilmem. Ben yapacağımı yaptım. Boynum kıldan incedir.

Elmas kadın, yaptığı işin kıymeti takdir edilmemiş bir kahraman gibi salondakileri süzüyor ve hakime karşı gücenik bir tavırla duruyordu.

Neticede suçu sabit görüldü ve 3 gün müddetle hapis cezasına mahkûm edildi.

— Bak ama, hanım, cezanı bu seferlik tecil ediyoruz. Ama bir daha böyle şeyler yaparsan karışmam..

— Artık nemelâzım. Çocuk isterse serseri, isterse arabacı olsun. Hiç beni alâkadar etmez vallahi.

Elmas kadın başörtüsünü düzeltti ve hâkime karşı aynı gücenik tavrını muhafaza ederek salondan çıktı, gitti.

ADLİYE MUHABİRİ

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Satılık enkaz

Muhammen kıymeti Lira	
750	Boğaziçinde Rumeli hisarında münhedim Alipertek camii kâkir beden duvarları ve pencerelerinin demirleri ve iki kapısı hariç olmak üzere içindeki ahşap kısımları.
100	Balta limanında kâin münhedim zahire nazırı Arif efendi cemii kârgir beden duvarları ve dahilindeki iki adet demir parmaklık ve minare hariç olmak üzere ankazının yıkılmış kısmı.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin ankazları 4.4.942 cumartesi günü saat 11 de satılacağından istekililerin o gün Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (3608)

Istanbul Nafia Müdürlüğünden

9.4.942 perşenbe günü saat 15 de İstanbulda nafia müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında 635,54 lira keşif bedelli Vefa lisesi tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, husus ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrek dairesinde görülebilir.

Muvakkat teminat 42 lira 67 kuruştur.

İsteklilerin en az bir taahhütte 500 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına ait ticaret odası vesikalariyle gelmeleri. (3604)

Çankırı Belediye Reisliğinden:

Çankırı biediyesine ait evrakı matbua ve kırtasiye aşağıdaki şartlar içinde 9.3.942 tarihinden itibaren (15) gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Belediyenin evrakı matbuası muhammen bedeli (900) lira kırtasiyenin (600) lira olup elektrik fabrikasının evrakı matbua muhammen bedeli (700) liradır.

2 — İhaleyi katiyesi 23.3.942 tarihine müsadif pazartesi günü sabahleyin saat (10) da Çankırı belediye dairesinde ayrı ayrı yapılacağından talip. lerin (yüzde yedi buçuk) nisbetindeki pey akçelerini yatırdıklarına dair makbuz ibraz etmek suretile iştirak edebileceklerdir.

3 — Fazla tafsilât almak istiyenlerin hergün belediyeye şifahen veya tahriren müracaat etmeleri ilân olunur. (3413)

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonu İlânları

TEZGÂH ALINACAK

50.100 kilolık şahmerdan (havaçekici), torna şakulı planya, zımbalı makas, testere, mıkkap, ve marangoz pinya, rende, fırıldak, zıvana, daire testere şerit testere, ufki makkap zincirli makkap, morsa, daire lâmba, ve. saire gibi tezgâhlar mübayaa edilecektir. Elinde bu tezgâhlardan (yeni veya iyi vasiyette az kullanılmış) bulunanların bir istida ile askeri fabrikalar umum müdürlüğüne müracaatları ve tezgâhlarına ebat ve evsafile fiyatlarını gösterir bir listesini de bu istida ile birlikte vermeleri ilân olunur. (3263)

USTA VE İŞÇİ ALINACAK

Ankara fabrikalarında çalıştırılmak üzere demirci usta ve kalfası, tesviyeci usta ve kalfası, tornacı, marangoz ustası, tekerlekçi, marangoz tezgâhlarında çalışmış işçi ve boyacı alınacaktır. İsteklilerin bir istida ile Ankara marangoz fabrikası müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3264)

Santrifuj su tulumbası alınacak

Verimi: 70-80 ton/saatte

Manometrik irtifa: Asgari 80 metre

220/380 volt, per. Üç fazlı mütenavip cereyan motörlü akuple

Yukarda evsafı yazılı iki adet santrifuj su tulumbası alınacaktır. Piyasa mevcudundan verme veya hariç memleketlerden getirtebileceklerin tekliflerini umum müdürlüğe göndermiri ilân olunur. (3267)

Singapur radyosu yakında çalışmaya başlayacak

Singapur, 20 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, binaları şehrin şimal varoşlarında bulunan Singapur radyosu, nisan ayı bidayetinde yeniden çalışmaya başlıyacaktır. Bu radyo, evvelâ Japon bombalariyle hasara uğramış ve sonradan Japon ilerleşi önünde geri çekilirken İngilizler tarafından tahrip edilmişti.

RADYOLİN

ile sabah öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Çılgınlar Klübü

Yazan: İskender F. SERTELLİ

—104—

— Beynim zonguluyor, diyordu, bunlar ne cüretkâr haydutlar.. teşkilâtları büyük. İstanbulda zabıtaya meydan okumağa başladılar. Fakat, ecelleri yaklaştı. Beylerbeyi sırtlarını muhasara ettirdim. Nasıl olsa oradan bir ipucu yakalayıp hainlerin hepsini ele geçireceğim.

* * *

Biraz sonra Erenköyüne gelen otomobilden çıkan hasta gene eski koğuşuna yatırılmıştı.

Aslan bey, Sacidenin babasının yattığı odaya koştu:

— Burada mısınız doktor bey?

Hasta doktor şaşkın şaşkın tahriri komiserinin yüzüne baktı;

— Buradayım ya. Tamamile iyileşmeden nereye gidebilirim?

— Ben sizi hastaneden çıkmış diye duydum da.

— Kabil değil. Tamamile iyileşmeden burayı terketmiyeceğim.

— Birkaç gün evvelisine nazaran daha iyisiniz, değil mi?

— Şüphesiz.. her gün biraz daha iyiye doğru gidiyorum. Artık bütün mazimi, bütün hayatımı hatırlıyorum. Hafızamı bana iade eden bu ilâç bir mucizedir, komiser bey!

— Dündenberi kimyager Sahiri görmedim. Ona ihtiyacımız var mı?

— Şüphesiz. Bu sabah gene gelecek ve bana son enjeksiyonu yapacaktı.

— Son enjeksiyonu yaptıktan sonra ne olacak?

— Ne mi olacak? Bunu siz bilmiyor musunuz?

— Hayır..

— On beş gün burada istirahat edeceğim. Ancak ondan sonra ve doktor Sahir beyin muvafakatile buradan çıkabileceğim.

— Çok âlâ. Ben de size halisane tavsiye ederim: Sakın ona sormadan hastaneden çıkmayınız.. hayatınız tehlikeye düşer.. ve her şey mahvolur.

— Ne demek istediğinizi anlayamadım, komiser bey?!

— Yani demek istiyorum ki, doktor Sahir müsaade etmeden burayı terkederseniz, sıhhatiniz derhal bozulur. Yeniden kavuştuğunuz bu saadet bir anda uçar geder.

Arslan bey Sacidenin baabsına tamamiyle açılamıyordu. Bundan fazla bir şey söylemedi.

Arslan, kaçırılan hastayı getirdikten ve Sacidenin babasiyle konuştuktan sonra, tekrar otomobile bindi ve hastahane kâtibine:

— Bugün doktor Sahir bey hastahaneye gelirse, kendisini bu akşam evinde mutlaka görmek istediğimi söyleyiniz!

Diyerek Erenköyünden ayrıldı.

Arslan bey, Beylerbeyi haydutlarını muhasara eden süvari polis müfrezesinin neler yaptığını öğrenmek istiyordu. Haydutların peşini bırakmak doğru olamazdı. İşler o kadar arap saçına dönmüştü ki.. Şerlok Holmes bile bu işin içinden güç çıkabilirdi.

* * *

SACİDENİN KISKANÇLIKLARI

Sacidenin evindeyiz.

Yemek masası başında ana kız konuşuyordu:

— Neden yemek yemiyorsun, Sacide?

— Canım istemiyor, anne!

— Bak, senin sevdiğin yemekleri elimle yaptım: Patatesli köfte.. Fıstıklı pilâv.. Irmik helvası. Bunlaraa sen bayılırdın!

— İşteham yok dedim ya.

— Yemeğe çalış, yavrum! Açlık insanı vücuttan düşürür.

(Devamı var)